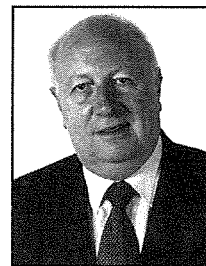

Anniversarju (1)

Il-Kunsill Ċiviku ta' Ghawdex

50 sena Wara (2)

kitba ta' ANTON TABONE

Nhar il-Hamis 14 ta' April 2011, inżammet it-tieni attività ta' tifikira tal-Hamsin Anniversarju mit-twaqqif tal-Kunsill Ċiviku. L-attività kienet tikkonsisti fil-kxif ta' plakka commemorattiva mal-hajt ta' l-entratura fis-sala fejn kienu jsiru is-seduti tal-Kunsill fil-Banca Giuratale fir-Rabat. Il-plakka nkixfet mis-Segretarju Parlamentari l-Onorevoli Chris Said, responsabbli mill-Kunsilli Lokali Maltin u Ghawdxin u tberket mill-Monsinjur Mario Grech, Isqof ta' Ghawdex. Il-kelliema waqt l-okkażjoni kienu s-Sindku tar-Rabat; jien bhala *Chairman* tal-Kumitat Organizzattiv; l-istess Segretarju Parlamentari; l-Onorevoli Frederick Azzopardi, l-Assistent Parlamentari fl-assenza tal-Ministru għal Ghawdex li kienet imsiefra fuq xogħol parlamentari u waqt it-tberik l-Eċċellenza Tiegħu l-Isqof Grech ta messaġġ f'waqt tal-okkażjoni. Hawn taht qiegħed inressaq l-erba' kelmiet li ghamilt fl-ghodwa msemmija:

“Ninsabu hawn dalghodu biex infakkru li 50 sena ilu fl-14 t'April 1961 harget b'ligi Ordinanza Nru X1 tal-1961 biex tipprovdi gvern lokali f'Ghawdex u għal finijiet li għandhom x'jaqsmu miegħu.

Ninsabu hawn ukoll għaliex is-Segretarju Parlamentari responsabbli mill-Kunsilli Lokali f'Malta u Ghawdex ha l-inizjattiva f'isem il-Gvern, biex dan l-avveniment storiku jitfakkar kif inhu xieraq. Għalhekk waqqaf kumitat apposta biex jiehu hsieb ihejji programm t'attivitajiet b'rabta ma' dan l-anniversarju. Jien nagħmel parti minn dan il-kumitat, magħmul mis-Sindku tar-Rabat Dr Samuel Azzopardi, jirrappreżenta lis-Sindki Ghawdxin, minn John Cremona, jirrappreżenta lill-Ministeru għal Ghawdex, Johann Attard u Anton Said, jirrappreżentaw lis-Segretarjat Parlamentari u s-Segretarju tal-Kumitat Aldo Formosa.

Il-Kunsill Ċiviku twaqqaf b'ligi 50 sena ilu, izda qablu kien hemm il-Kumitat Ċiviku li hadem u stinka m'Ghawdex kollu biex jgħaqqad lill-Ghawdxin wara l-hsieb tal-formazzjoni tiegħu. Dan il-Kumitat kien jikkonsisti minn Ghawdxin ġejjin mil-lokalitajiet kollha t'Ghawdex u li kienu rappreżentattivi denji tas-soċjetà ċivili. Ta' min jinnota ukoll li l-Knisja ukoll tat sehem, anzi hadet sehem, fit-twaqqif ta' dan il-Kunsill u kienet rappreżentata fil-Kumitat li kien qiegħed ihejji it-triq għall-formazzjoni u għar-rikonoxximent eventwali tiegħu mill-Awtoritajiet Ċivili. Effettivament l-Isqof ta' dak iż-żmien kellu rappreżentant tiegħu fil-persuna ta' Dun Nikol Cauchi, iżjed tard Isqof t'Ghawdex, kif ukoll rappreżentant tal-Kulleġġ tal-Kappillani Ghawdxin. Qed ngħid dan biex nuri kif is-Soċjetà Ċivili u l-Knisja f'Ghawdex kienu jinsabu magħqudin wara l-htieġa li Ghawdex kien jehtieglu statura istituzzjonali li tixraqlu fl-għamla ta' Kunsill, li tagħtih mizura t'awtonomija u t'awtorità fl-Arċipelagu Malti.

Meta, aħna tal-kumitat organizzattiv, bdejna niflu kif jista' jkun l-aħjar mod sabiex nikkommemoraw dan l-anniversarju, bdejna niltaqgħu mad-diversi aspetti li holqu lil dan il-Kunsill. Aspett ewlieni kien li dan il-Kunsill dahhal il-kuncett importanti ta' gvern lokali u

allura ta' devoluzzjoni tal-poter minn wiehed ċentrali u assolut għal wiehed ta' sussidarjetà, jiġifieri li dak li jista' jiġi deċiż u attwat mill-bazi għandu jseħh f'dak il-livell. Dahhal ukoll il-kuncett tar-reġjonalità; għax il-Kunsill kien jirrappreżenta lill-lokalitajiet tal-gzira kollha f'daqqa, u b'hekk hareġ fil-berah id-dimensjoni tal-gzira kollha. Għaldaqstant waqt il-*post mortem* li għamilna fuqu, skoprejna li quddiemna m'għandniex kadavru, imma minflok għandna korp ħaj li meta tniġgżu joqmos.

Jiġifieri dak li qegħdin infakkru illum mhux xi monument ta' żminijiet oħra li għadda, għax għalaq żmien, imma pjuttost għarafna li l-kuncett u l-esperjenza ta' l-istituzzjoni tal-Kunsill Ċiviku għadha potenzjalment ħajja, attwali, u valida. Anzi bdejna resqin għall-konklużjoni li dan il-Kunsill Ċiviku jew gie hamsin sena qabel iż-żmien, jew li aħna ninsabu quddiem l-istorja hamsin sena wara iż-żmien! Infatti għall-Konferenza li għandha tinzamm f'Ġunju li ġej, qegħdin naħsbu biex nipproponu t-tema taht it-titlu ta' “Il-Kunsill Ċiviku-Esperjenza tal-Passat jew Esperjenza għall-Futur.” Ċertament mhux għall-eskluzjoni tal-Kunsilli Lokali kif nafuhom illum, jew għall-eskluzjoni tal-Ministeru, li l-holqien tiegħu kien żvilupp magħguri għal Ghawdex, imma għax jeżisti l-ispazju għal dan it-tip ta' Kunsill li jikkomplimenta u jikkonvergi magħhom għall-aħjar amministrazzjoni tal-gzira fuq livell lokali, reġjonali u nazzjonali.

Fl-aħħar imma mhux l-inqas, nixtieq minn hawn insellem lill-Kunsilliera, Membri tal-Kumitati Distrettwali fil-lokalitajiet u membri ta' l-Istaff li servew fil-Kunsill Ċiviku tul it-tmax-il sena li opera fil-gzira t'Ghawdex 1961-1973.”

Wara sar riċeviment zġhir. Fost in-nies li attendew din l-attività kien hemm is-Sur Salvu Portelli li kien Kunsillier jirrappreżenta lill-lokalità ta' l-Għarb fl-ewwel Kunsill tal-1961 u l-Kanoniku Dun Gużep Zammit li kien Kunsillier ta' l-Għasri kif ukoll l-aħħar President tal-Kunsill Ċiviku sa tmiemu fil-1973.